

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01103 Vilnius, tel. +370 631 13112,
faks. +370 5 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisieikimo ministerija (toliau – Susisieikimo ministerija), atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės (toliau – LRVK TG) 2025 m. birželio 6 d. išvadoje Nr. NV-1276 pateiktus siūlymus, pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos programų signalų elektroninių ryšių tinklais perdavimo visuomenei paslaugų ir paslaugų, kurių reikia Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos tinklams teikti ir eksploatuoti, teikimo ir kompensavimo už šių paslaugų teikimą tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – patvirtinti Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos programų signalų elektroninių ryšių tinklais perdavimo visuomenei paslaugų ir paslaugų, kurių reikia Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos tinklams teikti ir eksploatuoti, teikimo ir kompensavimo už šių paslaugų teikimą tvarkos ir sąlygų aprašą (toliau – Aprašo projektas) ir nustatyti naują pavidimą, atitinkantį 2011 m. gruodžio 20 d. Europos Komisijos sprendimo 2012/21/ES reikalavimus, AB Lietuvos radijo ir televizijos centrui (toliau – LRTC) teikti VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (toliau – LRT) programų signalų elektroninių ryšių tinklais perdavimo visuomenei paslaugas (toliau – paslaugos) ir efektyvinti kompensavimo už šių paslaugų teikimą priežiūrą. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. liepos 1 d. nutarimas Nr. 686 „Dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos programų signalų elektroninių ryšių tinklais perdavimo visuomenei paslaugų ir paslaugų, kurių reikia Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos tinklams teikti ir eksploatuoti, teikimo ir kompensavimo už šių paslaugų teikimą tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) nustojo galioti 2024 m. liepos 2 d.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad *paslaugas, kurių reikia LRT radijo ir televizijos tinklams teikti ir eksploatuoti, ir paslaugas, skirtas radijo ir televizijos programų signalams elektroninių ryšių tinklais perduoti visuomenei, teikia AB Lietuvos radijo ir televizijos centras. Šių paslaugų kainos, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančių investicijų grąžą, turi būti pagrįstos AB Lietuvos radijo ir televizijos centro patirtomis paslaugų teikimo sąnaudomis. Šių paslaugų teikimo,*

kompensavimo už jas tvarką ir sąlygas, taip pat paslaugų teikimo terminą, vadovaudamasi 2011 m. gruodžio 20 d. Europos Komisijos sprendimo 2012/21/ES dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 106 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai, kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, nuostatomis, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Šių paslaugų kainų pagrįstumą, vadovaudamasi šioje dalyje nurodyta Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir sąlygomis, tikrina Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba. Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad Nutarime, be kita ko, buvo akcentuota paslaugų svarba visuomenei ir, atsižvelgiant į tai, nustatyta paslaugų teikimo ir kompensavimo tvarka, atitinkanti 2011 m. gruodžio 20 d. Europos Komisijos sprendimo 2012/21/ES dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 106 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai, kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, (toliau – Komisijos sprendimas 2012/21/ES) nuostatas.

Atsižvelgdami į tai, kad per Nutarimo galiojimo laikotarpį (nuo 2015 m. liepos 1 d. iki 2024 m. liepos 1 d.) neatsirado objektyvių priežasčių ar aplinkybių, dėl kurių paslaugos nebūtų laikomos visuotinės ekonominės svarbos paslaugomis, taip pat į Europos Komisijos Europos Sąjungos valstybės pagalbos, viešųjų pirkimų ir vidaus rinkos taisyklių taikymo visuotinės ekonominės svarbos paslaugoms, visų pirma visuotinės svarbos socialinėms paslaugoms, vadove (toliau – VESP vadovas) pateikiamą paaiškinimą, kad pasibaigus pavedimo laikotarpiui tam pačiam paslaugų teikėjui gali būti vėl pavesta teikti tą paslaugą, siūlome, laikantis Komisijos sprendime 2012/21/ES įtvirtintos sąlygos nustatyti paslaugų teikimo terminą ne ilgesnį nei 10 metų, pavesti LRTC teikti paslaugas iki **2034 m. gruodžio 31 d.** Sąvokos „visuotinės ekonominės svarbos paslaugos“ paaiškinimas pateiktas VESP vadove: *VESP yra ekonominė veikla, kuria teikiami visuotinės naudos produktai, kurių rinka be valstybės intervencijos neteiktų (arba teiktų kitokiomis kokybės, saugos, prieinamumo, lygių galimybių ar visuotinio prieinamumo sąlygomis).*

Aprašo projekte siekiama nustatyti tvarką, pagal kurią LRTC, įvertinęs per praėjusius kalendorinius metus patirtas paslaugų teikimo sąnaudas, sąnaudų per ateinančių kalendorinių metų laikotarpį prognozę ir planuojamų investicijų, suderintų su LRT, dydį, nustatytų mėnesinį mokestį LRT. Kalendorinių metų pabaigoje LRTC pagal su Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – RRT) suderintą techninę audito užduotį samdytų nepriklausomą audito įmonę, kuri atliktų paslaugų teikimo pajamų ir sąnaudų auditą pagal su RRT suderintą paslaugų audito techninę užduotį. Aprašo projekte siūloma nustatyti, kad sąnaudų apskaitai, apskaitos atskyrimui ir protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos nustatymui taikomi reikalavimai, nustatyti RRT tvirtinamose LRTC LRT teikiamų paslaugų sąnaudų apskaitos taisyklėse, apskaitos atskyrimo taisyklėse ir su apskaitos atskyrimu susijusiuose reikalavimuose. RRT, remdamasi audito ataskaita ir išvada, patikrina, ar praėjusių kalendorinių metų paslaugų kaina atitinka praėjusių kalendorinių metų paslaugų teikimo sąnaudas, ir nustato nepriemoką, jei paslaugų teikimo sąnaudos buvo didesnės nei paslaugų kaina, arba permoką, jei paslaugų teikimo sąnaudos buvo mažesnės nei paslaugų kaina. RRT nustatys, kad LRTC sumokėta LRT mėnesinių mokesčių suma už paslaugas, suteiktas per ataskaitinius kalendorinius metus, viršijo LRTC patirtas šių paslaugų teikimo sąnaudas, LRTC privalėtų ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo RRT išvados gavimo dienos, jeigu sutartyje nesusitarta kitaip, sumokėti permoką LRT. Jeigu RRT nustatytų, kad LRTC sumokėta LRT mėnesinių mokesčių suma už paslaugas, suteiktas per ataskaitinius kalendorinius metus, buvo mažesnė nei LRTC patirtos šių paslaugų teikimo sąnaudos, LRT privalėtų ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo RRT išvados gavimo dienos, jeigu sutartyje nesusitarta kitaip, sumokėti susidariusią nepriemoką LRTC.

Nutarimo projekte siekiama įtvirtinti, kad už LRTC 2023 ir 2024 m. LRT suteiktas paslaugas yra kompensuojama taikant Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos programų signalų elektroninių ryšių tinklais perdavimo visuomenei paslaugų ir paslaugų, kurių reikia Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos radijo ir televizijos tinklams teikti ir eksploatuoti, teikimo ir kompensavimo už šių paslaugų teikimą tvarkos ir sąlygų aprašo, patvirtinto Nutarimu, 9–13 punktų nuostatas. Siekiant išspręsti teisinio reguliavimo vakuumo problemą, už LRTC nuo 2025 m. sausio 1 d. iki šio nutarimo įsigaliojimo dienos LRT suteiktas paslaugas būtų kompensuojama *mutatis mutandis* taikant Aprašo projekto nuostatas.

Taip pat Aprašo projekte, siekiant užtikrinti šalių, t. y. paslaugų teikėjo LRTC bei paslaugų gavėjo LRT, interesų pusiausvyrą, siūloma nustatyti paslaugos teikėjui pareigą, o kartu paslaugos gavėjui teisę derinti naujas investicijas į įrangą, kuri bus naudojama išimtinai LRT paslaugoms teikti. Derintinų investicijų suma nustatyta įvertinant paslaugų teikėjo ir paslaugų gavėjo nuomones dėl įprasto investicijų į technologinę įrangą poreikio, taip pat siekiant vengti mažaverčių investicijų ir nekurti administracinės naštos, kuri turėtų neigiamą įtaką paslaugų kainai bei investicijų įgyvendinimo terminui.

Pažymėtina, kad nutarimo projekte numatytos RRT funkcijos, kurios būtų skirtos šiam nutarimui įgyvendinti, t. y. LRTC atlikto audito rezultatų analizei, vertinimui, administravimui, priežiūrai, konsultavimui, teisės klausimams, veiklos koordinavimui. Šios RRT funkcijos turėtų būti finansuojamos iš valstybės biudžeto. Pagal pateiktus RRT skaičiavimus, lėšų poreikis minėtoms funkcijoms vykdyti 2025 m. – 40 460,23 Eur, 2026 m. – 41 212,90 Eur, 2027 m. – 41 712,90 Eur (detalus poreikio pagrindimas pridedamas).

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų projektų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje.

Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, RRT, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, Lietuvos radijo ir televizijos komisijai, LRTC ir LRT.

Pastabų ir pasiūlymų dėl nutarimo projekto pateikė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, RRT, LRTC ir LRT. Kitos institucijos pastabų ar pasiūlymų neturėjo. Iš visuomenės pastabų ir pasiūlymų negauta.

Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 15 pastabą, kad „Aprašo 9 punkte įtvirtintas apribojimas, jog „Paslaugų kaina negali viršyti 15 mln. eurų per metus“. Siūlytina pagrįsti, kokių teisiniu pagrindu remiantis Vyriausybė nustato tokį ribojimą.“, pažymime, kad minėtas apribojimas nurodytas Komisijos sprendimo 2012/21/ES 2 straipsnio 1 dalies a punkte.

Nutarimo projektas pakoreguotas įvertinus gautas suinteresuotų institucijų pastabas ir pasiūlymus. Su RRT, LRTC ir LRT pastabos suderintos darbo tvarka po papildomų konsultacijų ir susitikimų. Argumentai dėl išvadų, į kurias nutarimo projekte nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, teikiami derinimo pažymoje.

Atsižvelgiant į LRVK TG 2 pastabą, atkreiptinas dėmesys į tai, kad Nutarimas galiojo tik iki 2024 m. liepos 1 d.

Pagal Nutarimą LRTC faktinių sąnaudų ataskaitas ir jų patikrinimo rezultatus turėjo iki 2024 m. birželio 1 d. pateikti RRT. Tačiau 2024 m. liepos 2 d. Nutarimas neteko galios, todėl, RRT vertinimu, RRT neteko teisinio pagrindo užbaigti pradėtą LRTC sąnaudų apskaitos patikrinimo auditą ir patvirtinti permokas / nepriemokas. Susidarė teisinis neapibrėžtumas, nes LRTC paslaugos buvo suteiktos ir toliau teikiamos, tačiau jų ekonominis ir teisinis reguliavimas nebegaliojo.

Atsižvelgiant į tai, kad nutarimo projektas dar tik bus priimtas, situacija, kad dėl susidariusios teisinio reglamentavimo spragos LRTC metinės ataskaitos liktų neaudituos, keltų teisės aktų pažeidimo ir neteisėtos valstybės pagalbos riziką. Todėl nutarimo projekto 3.2–3.5 papunkčiuose siūlomas įtvirtinti reglamentavimas, įskaitant dėl LRTC atliekamo nepriklausomo audito pagal su RRT suderintą techninę užduotį, išsprendžia pereinamuoju laikotarpiu susidariusią teisinio reglamentavimo spragą, leidžia užbaigti kompensavimo procesą, išsaugant RRT *ex-post* priežiūrą.

Taip pat svarbu pabrėžti, kad sąnaudų vertinimas ir kompensavimo tvarka pereinamuoju laikotarpiu išlieka ta pati, nes tokia procedūra užtikrina, kad nekuriant naujų tarpinių procedūrų nebus bloginama LRT ar LRTC padėtis, bus užtikrinta subalansuota administracinė našta, greitesnis permokų / nepriemokų identifikavimas ir galimybė LRT atgauti permokas ar LRTC gauti nepriemokas. Nutarimo projektas užpildo teisinio reglamentavimo spragą ir užtikrina skaidrią ir teisėtą kompensaciją už viešąsias paslaugas, taikant tą pačią metodiką 2023–2024 m. laikotarpiui, o po 2025 m. sausio 1 d. taikant naują kompensavimo modelį, kuris orientuotas tik į ateitį. Įvertinus tai, nutarimo projektas atitinka Konstitucinio Teismo nutarimuose suformuotą *lex benignior* išimtį, pagal kurią retroaktyvios normos leidžiamos, kai jos sušvelnina ar subalansuoja padėtį ir nepažeidžia kitų ūkio subjektų teisių.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nutarimo projekto 3.2–3.5 papunkčiai nepažeidžia *lex retro non agit* principo, nes retroaktyvumas minimalus ir palankus ūkio subjektams. Nesant šių nuostatų liktų teisinis neapibrėžtumas ir valstybės pagalbos pažeidimo rizika. Numatomos priemonės yra proporcingos, ribotos trukmės ir būtinos paslaugų kompensavimo skaidrumui, taip pat yra vienintelis būdas teisėtai ir pagrįstai užbaigti 2023–2024 m. laikotarpio kompensacijų procesą, sklandžiai pereiti prie naujojo modelio nuo 2025 m.

Nutarimo projektas neprieštarauja Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatoms.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Priėmus nutarimą, reikės pakeisti RRT direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-1164 patvirtintas Sąnaudų apskaitos pagal visiškai paskirstytų sąnaudų metodą taisykles ir RRT direktoriaus 2006 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 1V-738 patvirtintas Apskaitos atskyrimo taisykles ir su apskaitos atskyrimu susijusius reikalavimus. Nutarimo projektas neperkelia Europos Sąjungos teisės aktų.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos¹ 4 punktu, nutarimo projekto poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Nutarimo projekte naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų neapibrėžiama, todėl nutarimo projektas nevertintas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Ateities susisiekimo politikos grupės (vadovas Darius Stravinskas, tel. +370 694 41323, el. p. darius.stravinskas@sumin.lt) vyriausiasis

¹ Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“.

patarėjas Albertas Turonis (tel. +370 665 19418, el. p. albertas.turonis@sumin.lt) ir patarėja Inga Grinienė (tel. +370 660 31992, el. p. inga.griniene@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 6 lapai.
2. Derinimo pažyma, 2 lapai.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.
4. Sąnaudų analizės funkcijos poreikių pagrindimas, 2 lapai.
5. Institucijų išvadų kopijos, 25 lapai.

Susisiekimo ministras

Eugenijus Sabutis

I. Grinienė, tel. +370 660 31992, el. p. inga.griniene@sumin.lt